

Yhteinen vesialue, Porvoo
Järjestäytymätön osakaskunta

Hallintolain 34 §:n mukainen asianosaisten kuuleminen suojellun luontotyypin rajaamisesta

1 Asian vireilletulo

Porvoossa sijaitsevilla kiinteistöillä 638-477-7-108, 638-477-3-9, 638-477-5-35 ja 638-477-876-1 sijaitsee luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:n mukainen suojeltu luontotyyppi Lillträsketin tulvametsä.

Lupa- ja valvontavirasto rajaa luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltavia luontotyyppisiä omalla suojelupäätöksellään, jonka tavoitteena on turvata luontotyypin säilyminen.

Kohde inventoitiin Uudenmaan ELY-keskuksen luonnonsuojeluasiantuntijan toimesta 11.11.2024. Uudenmaan ELY-keskus totesi, että liitekarttaan merkityllä alueella on luonnonsuojelulain (9/2023) 64 §:ssä ja luonnonsuojeluasetuksen (30.11.2023/1066) 4 §:ssä tarkoitettu suojeltu luontotyyppi, *sisämaan tulvametsä*.

2 Lillträsketin tulvametsä

Luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentissa sisämaan tulvametsällä tarkoitetaan aluetta, joka on vesistön rannassa sijaitseva, tulvan aikaan kostea ja ajoittain kuivuva, lehtipuuvaltainen metsikkö, jonka kasvillisuuden rakennepiirteissä ja lajistossa näkyvät toistuvan tulvan vaikutukset, ja josta havupuut, varvut sekä sammalet puuttuvat tai jossa ne esiintyvät niukkoina.

Kohde on Porvoossa Humblebergintien itä-eteläpuolella sijaitseva säännöllisesti tulvavaikutteinen Lillträsketin länsireunan metsäpeitteinen osa. Puusto alueella on varttunutta ja luontaisesti syntynyttä hieskoivua sekä paikoin tervaleppää. Lähempänä tietä kasvaa joitakin alikasvoskuusia. Kenttäkerroksen kasvillisuutta ovat mm. mesiangervo, korpikaisla, rantakukka, nokkonen, rentukka, nurmilauha ja punakoiso. Rahkasammalia esiintyy pohjakerroksessa laikuittain, mutta ei vallitsevana. Lehtilahopuuta esiintyy kohtalaisesti n. 5 - 10 m³/ha sekä maapuina, että pystypötkelöinä. Järveä ympäröivät muut rantaan rajoittuvat kuviot ovat valtaosin luhtasoita: paju-, tervaleppä- ja koivuluhtia, sekä uloimpana ruokoluhtia. Eteläosassa on myös entistä ojitettua peltoa, jossa kasvaa aluetta halkovan valtaoan eteläpuolella pääasiassa nuorta luontaisesti syntynyttä lehtipuustoa. Valtaoan pohjoispuolella puolella oleva peitteisempi osa pelto-ojitetusta alueesta sisällytettiin tulvametsäkuvioon. Lännessä kohde rajautuu Humblebergintiehen ja etelässä valtaoajiin. Järven puolella rajaukseen sisältyy myös kapea vyöhyke puustoisia luhtia.

Lupa- ja valvontavirasto valmistelee liitekartan mukaista suojeltavan luontotyypin rajauspäätöstä. Suojellun luontotyypin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun päätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Hävittämis- ja heikentämiskieltoa tarkastellaan luontotyyppikohtaisesti. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että esimerkiksi seuraavat toimet ovat sellaisia, jotka saattavat heikentää tai hävittää Lillträsketin tulvametsän esiintymää:

- rakennelmien tai teiden rakentaminen;
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen;
- ojittaminen tai muun vesitalouden muuttaminen;
- sisämaan tulvametsälle luontaisen kasvillisuuden poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen
- moottoriajoneuvolla liikkuminen muulloin kuin alueen luonnonhoitotoimien yhteydessä
- kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa epäedullisesti alueen ominaispiirteiden säilymiseen

Luonnonsuojelulain 111 §:n mukaan valtio on velvollinen korvaamaan kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle suojellun luontotyyppin rajauspäätöksestä aiheutuvan merkityksellisen haitan.

Luontotyyppirajauksen aluetta voidaan tarvittaessa hoitaa maanomistajan suostumuksella Lupa- ja valvontaviraston hyväksymällä tavalla.

Lupa- ja valvontaviraston antaman rajauspäätöksen jälkeen alue merkitään tilan kiinteistörekisteritietoihin (luonnonsuojelulaki 64 § 3 mom.).

3 Hallintolain 34 §:n mukainen asianosaisten kuuleminen

Lupa- ja valvontavirasto valmistelee suojellun luontotyyppien rajausta koskevan päätöksen antamista liitekarttaan merkitylle alueelle. Lupa- ja valvontavirasto varaa kiinteistöjen

638-477-7-108, 638-477-3-9, 638-477-5-35 ja 638-477-876-1 omistajille tilaisuuden tulla kuulluksi hallintolain 34 § mukaisesti.

Mahdollinen kannanotto pyydetään toimittamaan viimeistään 5.6.2026 Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon sähköpostitse (kirjaamo@lvv.fi) tai postitse osoitteeseen PL 20, 13035 LVV.

Kannanotossa tulee mainita asian asiatunnus LVV-U/67964/2026. Kannanoton toimittamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista. Lupa- ja valvontavirasto varaa maanomistajalle myös mahdollisuuden katselmuksen toimittamiseen kohteelle ennen asian ratkaisua. Mikäli haluatte, että rajausesityksen alueelle tehdään yhteinen maastokäynti, olkaa yhteydessä Luonnonsuojeluasiantuntija Tiina Leckliniin (tiina.lecklin@lvv.fi) viimeistään 15.5.2026.

4 Asian käsittelijät

Kirjeen on esitellyt ja ratkaissut Luonnonsuojeluasiantuntija Tiina Lecklin. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

5 Yhteyshenkilö

Luonnonsuojeluasiantuntija Tiina Lecklin puh. 0295 254 784, tiina.lecklin@lvv.fi

Liitteet

Rajausesityskartta
Luontotyyppin tietokortti

Jakelu

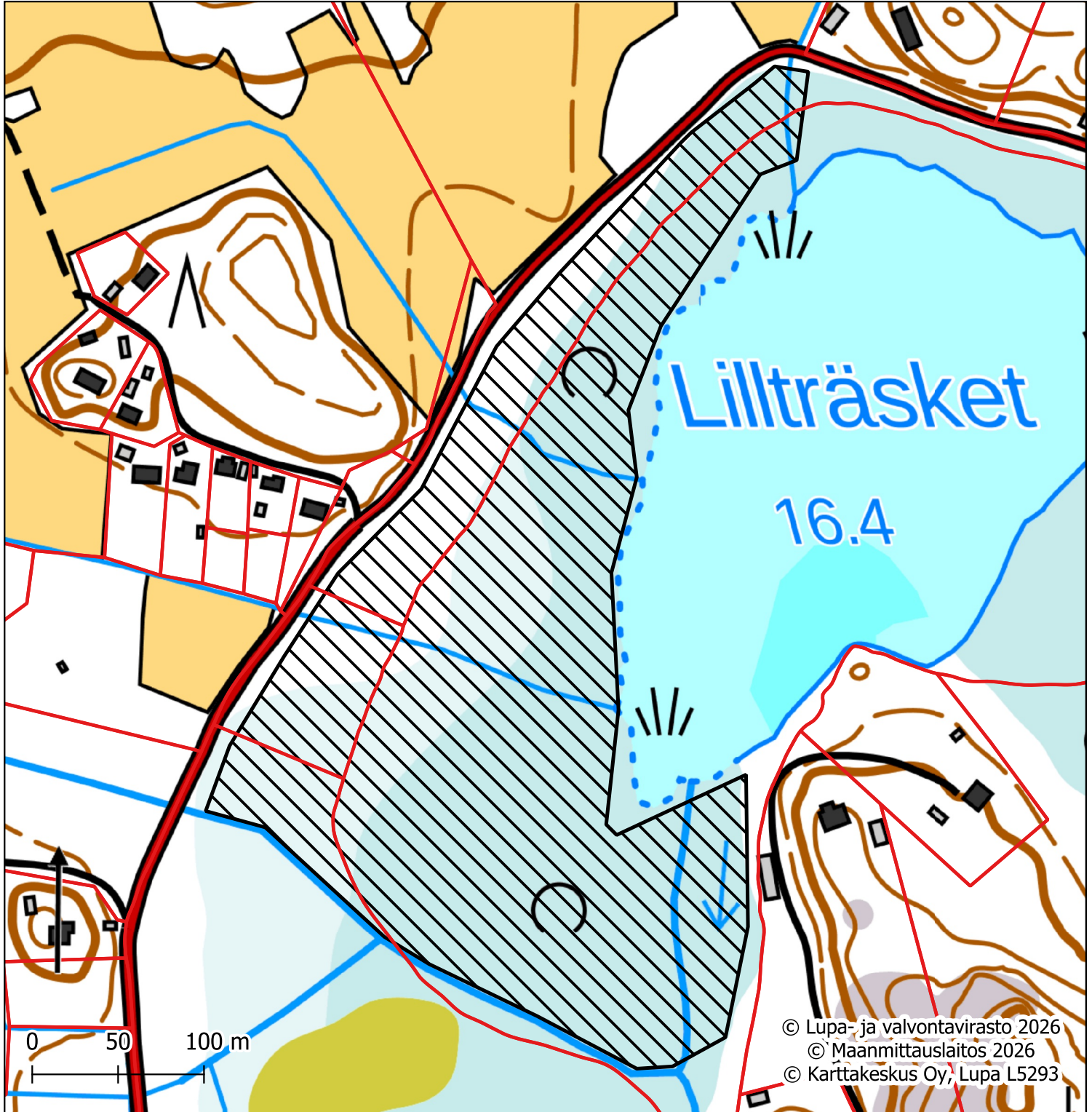
Tavallisena tiedoksiantona sähköpostitse maanomistajalle

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

- Lilträsketin tulvametsä
 Kiinteistöraja

Tämä kartta liittyy Lupa- ja valvontaviraston kuulemiskirjeeseen

Kiinteistöt: 638-477-7-108 Domargård
638-477-5-35 Delta
638-477-3-9 Bisamhagen
638-477-876-1 Vesialue

Rajattavan alueen pinta-ala noin 8,4 ha
Asianumero LVV-U/67964/2026
Tiina Lecklin
27.4.2026

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
Kartan tausta-aineistot ja kiinteistörajat ohjeellisia

Sijaintikartta:

Sisämaan tulvametsät

Määritelmä (valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 1066/2023):

Sisämaan tulvametsällä tarkoitetaan aluetta, joka on vesistön rannassa sijaitseva, tulvan aikaan kostea ja ajoittain kuivuva, lehtipuuvaltainen metsikkö, jonka kasvillisuuden rakennepiirteissä ja lajistossa näkyvät toistuvan tulvan vaikutukset, ja josta havupuut, varvut sekä sammalet puuttuvat tai jossa ne esiintyvät niukkoina.

Kuva: Krister Karttunen

Levinneisyys

Tulvametsiä esiintyy koko maassa tulvaisten vesistöjen rannoilla. Niiden esiintyminen on alueellisesti painottunut suurten jokivesistöjen varsille ja alueille, joilla on vähän tulvia tasaavia järviältaita. Pienvesien yhteydessä on kapeita tulvametsäreunuksia. Säilyneet esiintymät ovat Etelä-Suomessa pieniä ja harvinaisia. Pohjoisessa tulvametsiä on laajempina kokonaisuuksina jokivarsilla.

Luontotyyppin tunnistaminen

Luontotyyppiin kuuluvat jokien, purojen, jokisuistojen sekä järvien ja lampien rantojen tulvametsät. Lehtipuuvaltaisia tulvametsiä esiintyy yleensä siellä, missä vesipeitto paikalla kestää keskimäärin noin 5–7 päivää kasvukauden aikana. Lapissa tulvametsää voi muodostua myös vähäisemmällä tulvimisella. Kerran vuosikymmenessäkin toistuva, riittävän pitkäkestoinen tulva voi riittää lehtipuuvaltaisten tulvametsien kehittymiseen. Lisäksi tulvametsien kehittyminen edellyttää maaperän kuivumista kesällä. Tulvametsiä ylläpitävät parhaiten säännölliset kevättulvat.

Tyypillisesti tulvametsiä esiintyy suurehkojen säännöstelemättömien jokien rannoilla, missä tulviminen on säännöllistä ja pitkäkestoista, sekä jokien matalissa saarissa ja jokisuistoissa. Joen rannalle voi muodostua korkeampi tulvapenkka, jonka taakse jää matalampi tulvatasanne; molemmilla voi olla tulvametsää. Rannan kaltevuudesta ja tulvan voimakkuudesta riippuen tulvametsävyöhykkeen leveys vaihtelee muutamasta metristä kymmeneen metriin.

Rannikon jokisuistoissa, jotka ovat kehittyneet joen tuomalle maa-ainekselle ja jotka ovat edelleen jokitulvan vaikutuspiirissä, esiintyy usein tulvametsiä. Pelkän meritulvan vaikutuspiirissä olevat

metsät eivät kuulu sisämaan tulvametsiin. Laikuittain tulvametsiä esiintyy myös pienten jokien ja purojen varsilla. Järvien rannoilla tulvametsät ovat harvinaisempia.

Tulva-ajan ulkopuolella tulvaisuuden voi havaita kertyneestä sedimentistä maassa tai puiden rungoilla sekä tulvan mukana paikalle kulkeutuneesta ryönästä. Nykyiset tulvametsät ovat usein palautuneet paikoille, jotka ovat välillä olleet raivattuina laiturina, niittyinä tai peltoina ja sittemmin hylätty metsittymään. Tulvametsiä ei yleensä ole tunnistettu omana metsätyypinään, vaan ne on luettu lehtoihin tai korpiin.

Eri kasvilajit sietävät tulvaa eri tavoin. Puulajeista kuusi kestää tulvaa huonoimmin, pajut parhaiten. Puusto on aidoissa tulvametsissä pysyvästi lehtipuuvaltaista. Hieskoivu, lepät, tuomi, haapa, puumaiset pajut ja Etelä-Suomessa joskus jalot lehtipuut ovat pääpuulajit. Vain harvoin tulvan alle jäävillä paikoilla voi esiintyä mäntyä ja yksittäisiä kuusia. Joissain tulvametsissä on tiheä pensaskerros, jossa eri pajulajit, korpipaatsama, tuomi, pihlaja ja koiranheisi ovat runsaimpia, ja myös katajaa voi esiintyä.

Aluskasvillisuudessa heinät sekä korkeat tai matalat lehtoruohot, kuten mesiangervo, vuohenputki, lillukka ja nokkonen sekä pohjoisessa kullero ja metsäkurjenpolvi, ovat tyypillisiä. Varvut puuttuvat tai ovat niukkoja kaikissa tulvametsätyypeissä. Pohjois-Lapissa routa nostaa tulvametsiin mättäitä, joille leviää juolukkaa. Metsänpohjan sammalet puuttuvat tulvametsistä kokonaan tai niitä esiintyy vain hyvin niukasti. Sen sijaan puiden runkojen alaosissa voi kasvaa viitasammalta tai tulasammalta, jotka ovat tulvametsien harvinaistuneita lajeja.

Luontotyypin tilaan vaikuttavat toimet

Tulvametsiä on säilynyt Etelä-Suomessa hyvin vähän. Niiden tilaa heikentävät vesistöjen säännöstelyn lisääminen entisestään sekä vesistöjen perkaukset ja uomien oikaisut. Myös metsänkäsittely, ojittaminen ja pellonraivaus heikentävät tulvametsien tilaa.

Ilmastonmuutos uhkaa Etelä-Suomen tulvametsiä vesistöjen tulvarytmin muuttuessa, koska talvitulvat ylläpitävät tulvametsiä huonommin kuin kevättulvat. Tämä voi johtaa tulvametsien kuusettumiseen, jota voidaan hoitotoimilla estää. Jos tulvametsän todetaan tarvitsevan luonnonhoitoa, siitä keskustellaan maanomistajan kanssa rajauspäättöstä valmisteltaessa.

Tulvametsien ennallistamista voidaan yhdistää vesistösuunnitteluun, jossa samalla ehkäistään taajamien ja tärkeiden viljelyalueiden tulvavahinkoja. Tällöin on perusteltua selvittää mahdollisuuksia ohjata ja pidättää tulvavesiä tulvametsien potentiaalisilla palautus- ja tilan parantamiskohteilla.

Tulvametsien tilaa voidaan parantaa myös tukkimalla mahdollisia ojia. Lehtipuuvaltaisuus voidaan säilyttää poistamalla kuusen alikasvustoja. Kohdekohtaisesti valitaan, annetaanko hylätyn tulvaniityn kehittyä tulvametsäksi vai ryhdytäänkö niittyä jälleen hoitamaan perinnebiotooppina.

Tämä asiakirja LVV-U/67964/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/67964/2026 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lecklin Tiina 27.04.2026 10:05